

Verkeersveiligheidsplan 2020

Inleiding

Hollands Kroon is wegbeheerder van 715 km weg in onze gemeente. Naast de wegen die wij als gemeente beheren zijn er wegen in onze gemeente die beheerd worden door provincie en Rijkswaterstaat. We voeren beheer en onderhoud van onze wegen uit volgens het Integraal Beheerplan. Dit is erop gericht de wegen in goede staat te houden. Naast het wegenbeheer heeft de gemeente ook een rol in verkeersveiligheid. We moeten ingrijpen, ook als de betreffende plek nog niet aan beheer en onderhoud toe is. We zijn een uitgestrekte gemeente met voornamelijk polderwegen en wegen binnen kernen. Dat brengt een specifieke opgave met zich mee. Op deze wegen is het verkeer vaak niet gescheiden, en komt langzaam verkeer samen met snel verkeer. Ook hebben we te maken met landbouwvoertuigen op onze wegen. De verkeersveiligheid voor alle verkeersdeelnemers is de eerste prioriteit, daarnaast proberen we de bereikbaarheid van het gebied zo goed mogelijk te waarborgen. De opgave voor Hollands Kroon is meervoudig:

- we richten de weg zodanig in dat deze uitnodigt tot veilig gebruik van alle verkeersdeelnemers;
- we dragen bij aan de bewustwording van mensen om zich veilig te gedragen in het verkeer;
- we zoeken actieve samenwerking met de Provincie, Rijkswaterstaat en buurgemeenten en politie om onveilige situaties in onze gemeente op te lossen en
- bij het signaleren van verkeersonveilige situaties en het oplossen daarvan werken we waar mogelijk samen met inwoners en stakeholders.

Dit verkeersveiligheidsplan biedt de kaders voor het planmatig verbeteren van de verkeersveiligheid in onze gemeente. Het geeft een afwegingskader waarmee we onveilige situaties kunnen beoordelen, en kunnen prioriteren ten opzichte van elkaar. Daarnaast geeft het inzicht in de maatregelen die we gaan treffen met daarbij een planning en de mogelijke impact op de meerjarenbegroting die wordt beheerd door de gemeenteraad. Onze bewoners kunnen daarmee goed zien wanneer we welke maatregel gaan treffen. De uitvoeringsagenda die voortkomt uit dit verkeersveiligheidsplan wordt jaarlijks geactualiseerd en aan de gemeenteraad aangeboden. Zo kan de gemeenteraad de nodige maatregelen betrekken bij het opstellen van de kadernota en/of meerjarenbegroting.

Opgave

We richten wegen zodanig in dat ze uitnodigen tot veilig gebruik van alle verkeersdeelnemers

Verkeersveiligheid is het belangrijkste uitgangspunt. De veiligheid van verkeersdeelnemers op onze wegen staat voorop. Onder verkeersveilig verstaan we de situatie waarin het plaatsvinden van een ongeval vermeden wordt, en indien een ongeval plaatsvindt, de gevolgen zo beperkt mogelijk blijven. Als wegbeheerder kunnen we verkeersveiligheid niet garanderen, we hebben hier maar gedeeltelijk invloed op. Veel hangt af van het gedrag van de verkeersdeelnemer zelf. Waar we wel invloed op hebben is de inrichting (naar functie), het beheer van de weg en de berm. Door bij het inrichten en het beheer van de weg de verkeersveiligheid als belangrijkste criterium te gebruiken, dragen wij bij aan de verkeersveiligheid van de weggebruiker.

Bij het inrichten van de wegen volgen we de lijnen van Duurzaam Veilig en zoeken we daar waar het kan afstemming met inwoners en stakeholders als Veilig Verkeer Nederland, Fietzersbond en LTO. Dit houdt in dat de weg zodanig wordt ingericht dat er zoveel mogelijk ongevallen worden voorkomen, en indien er toch een ongeval plaatsvindt, de ernst van de afloop beperkt blijft. Het is van belang dit zo eenduidig mogelijk te doen, zodat de weggebruiker aan de inrichting van de weg kan aflezen wat het gewenste gedrag is, en zich daar ook aan houdt.

Hiervoor maken we gebruik van het Wegencategoriseringplan van Hollands Kroon, dat wordt vastgesteld door de gemeenteraad. In deze wegencategorisering staat per weg vast welke functie deze zou moeten hebben. Zodoende kan, in combinatie met regulier onderhoud, de weg de goede vorm gegeven worden. Wanneer de functie en de vorm van een weg duidelijk zijn voor weggebruikers is te verwachten dat ook het gebruik overeenkomt met het gewenste gedrag.

Bij het inrichten van een weg wordt niet alleen gekeken naar het wegdek zelf maar ook naar wat de omgeving kan betekenen voor het juiste gebruik van de weg. Door bijvoorbeeld op strategische plekken groen te plaatsen wordt een weg optisch versmald en worden verkeersdeelnemers onbewust aangezet tot het verminderen van hun snelheid.

We dragen bij aan de bewustwording van mensen om zich veilig te gedragen in het verkeer

Een belangrijke factor bij het bevorderen van verkeersveiligheid is het gedrag van de weggebruiker zelf. Gedragsbeïnvloeding vindt plaats via de inrichting van de weg, maar ook met bijvoorbeeld gedragscampagnes. Het deelnemen aan gedragscampagnes, of het zelf initiëren van een gerichte campagne maakt onderdeel uit van onze strategie om de verkeersveiligheid te bevorderen. Hiervoor werken we samen met partijen als LTO, Veilig Verkeer Nederland en de provincie. We zoeken actieve samenwerking met de provincie, Rijkswaterstaat, buurgemeenten en politie om onveilige situaties in onze gemeente op te lossen. Onze wegen maken onderdeel uit van een groter netwerk van wegen. Dat netwerk van wegen valt onder de verantwoordelijkheid van verschillende wegbeheerders. De weggebruikers die zich op onze wegen begeven, rijden van A naar B via wegen van verschillende wegbeheerders. Het is van belang dat de inrichting van wegen en het gebruik ervan goed op elkaar aansluiten. Hiervoor is afstemming op netwerkniveau nodig met de overige wegbeheerders. De weggebruiker moet op iedere plek in het netwerk een weginrichting en medeweggebruikers treffen die duidelijk aansluiten op het verwachte gedrag van de weggebruiker. Het is noodzakelijk om met de andere wegbeheerders in en om ons beheergebied af te stemmen als het gaat om ons wegbeheer en bevorderen van verkeersveiligheid. Het team Verkeer Hiervoor onderhoudt contact met een netwerk van andere beheerders. Bestuurlijk wordt afgestemd met Rijkswaterstaat en Provincie Noord-Holland. De politie is een belangrijke partner. Zij signaleren onveilige situaties en hebben verkeershandhaving als wettelijke taak.

Bij het signaleren van verkeersonveilige situaties en het oplossen daarvan werken we waar mogelijk samen met inwoners en stakeholders

Er is een lage drempel voor inwoners om zich met hun zorgen over verkeersonveilige situaties te melden bij de gemeente. Dat gebeurt via politie, kernbeheerders, de Fixi App en het klantcontactcentrum. Ook zetten we digitale tools in om inwoners in algemene zin te vragen naar hun bevindingen en ideeën. Zo is onder andere geïnventariseerd hoe de verkeersveiligheid in Hollands Kroon door inwoners wordt beleefd. Deze input leidt tot een gerichte aanpak die vanuit de kaders van dit Verkeersveiligheidsplan met een gerichte uitvoeringsagenda jaarlijks aan de gemeenteraad wordt aangeboden.

Aanpak

Verkeersveiligheid is het eerste uitgangspunt bij onze wegbeherende taak. Hiervoor doorlopen we onderstaande stappen;

1. **Verzamel alle beschikbare data:** zorg dat er een goed beeld is van de werkelijke situatie. Ga niet af op een enkelvoudige waarneming, maar neem maatregelen om zoveel mogelijk informatie in te winnen, vanuit verschillende invalshoeken. Zorg dat je niet te nauw kijkt, neem de omgeving mee. Benut alle beschikbare data (zoals verkeerstellingen, ongevallenregistratie en meldingen van inwoners) en verbindt deze, en verzamel eventueel aanvullende gegevens. Bepaal wat de gewenste situatie is.
2. **Analyseer:** Ga na wat er werkelijk aan de hand is. Kijk niet alleen naar gevolgen, maar zoek naar de oorzaak. Misschien ligt de oorzaak van het probleem niet op dezelfde locatie als waar de gevolgen zich voordoen. Gebruik hiervoor alle expertise die nodig is, en beperk je niet tot het aanwenden van één gezichtspunt. Vergelijk de werkelijke situatie met de gewenste situatie.
3. **Uitvoering:** richt je waar mogelijk op een oplossing bij de oorzaak, en niet op een oplossing van het gevolg.
4. **Leer en ontwikkel:** zorg dat alle gegevens die verzameld en geanalyseerd zijn in de eerste twee stappen bruikbaar zijn voor toekomstige situaties. Evalueer de uitvoering: heeft de maatregel geleid tot gewenst resultaat? Zorg dat leerpunten uit het verleden niet verloren gaan.

Aansluiting op landelijk en regionaal beleid

Verkeersveiligheid is niet alleen in onze gemeente een belangrijk thema. Er is landelijk en regionaal beleid om de verkeersveiligheid in ons land te vergroten. De aanpak die we in Hollands Kroon hanteren sluit aan op dit beleid. We maken gebruik van de instrumenten die vanuit de provincie worden ontwikkeld en benutten de kennis die in de regio wordt opgebouwd.

Strategisch Plan Verkeersveiligheid

Ook landelijk is beleid opgesteld over Verkeersveiligheid. Het Strategisch Plan Verkeersveiligheid 2030 (SPV 2030) is een initiatief van het Rijk, in samenwerking met verschillende partijen uit de regio. Het SPV 2030 kent een regionale uitwerking. In de Kop van Noord-Holland leidt de provincie dit proces. De provincie ondersteunt met een tool waarmee risico's voor de verkeersveiligheid kunnen worden aangewezen op de kaart. In het SPV 2030 wordt benadrukt dat de samenwerking tussen betrokken overheden en belangenorganisaties van belang is om veiligheid te bevorderen.

Risicogestuurd

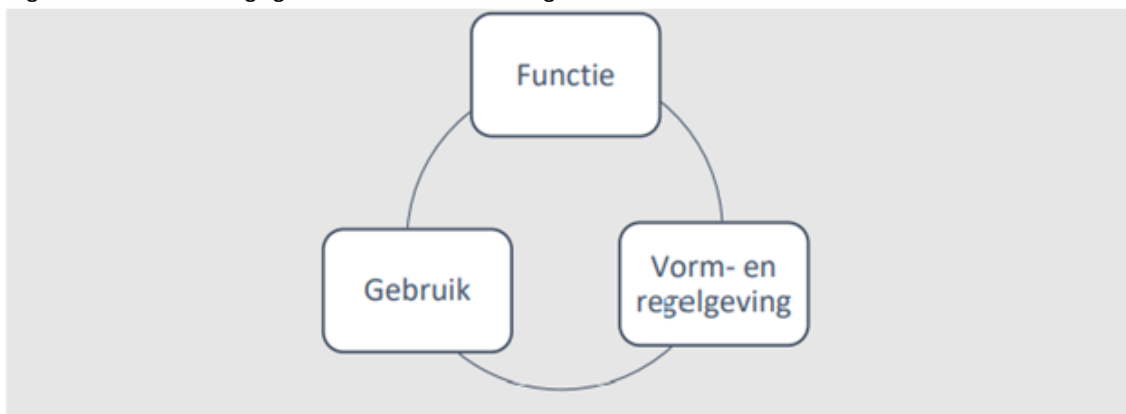
Een belangrijk aspect uit het SPV 2030 is dat het risicogestuurd beleid is. Overheden werken samen om risico's in kaart te brengen, en zetten vervolgens in op maatregelen om die risico's te verkleinen. Deze manier van werken maakt onderdeel uit van de vijf kernelementen uit het SPV 2030:

- meer structurele aandacht voor verkeersveiligheid;
- meer verbondenheid en samenwerking tussen overheden en maatschappelijke organisaties;
- risicogestuurd beleid door analyse van de grootste risico's;
- bevorderen van integraal verkeersveiligheidsbeleid;
- monitoren en bijsturen van de uitvoering in overleg

Vanuit Hollands Kroon spannen we ons zoveel mogelijk in om de lijnen zoals uitgezet in het SPV 2030 te volgen, en de samenwerking met andere partijen in de regio zo goed mogelijk in te richten om de verkeersveiligheid te bevorderen.

Duurzaam Veilig

We hanteren de principes van de Visie Duurzaam Veilig. Duurzaam Veilig gaat uit van de integrale benadering van het verkeerssysteem: mens, voertuig en weg. Weg en voertuig moeten aansluiten bij wat de mens kan, en moeten bescherming bieden. De mens moet door educatie goed zijn voorbereid op de verkeerstaak. Duurzaam Veilig streeft naar verkeersveiligheidsmaatregelen die zo vroeg mogelijk ingrijpen in de keten 'systeemontwerp-verkeersgedrag'. Het zijn gebreken in het verkeerssysteem die onveilig gedrag (fouten en overtredingen) in de hand werken en uiteindelijk tot ongevallen leiden. Op basis van een actuele wegcategoryering richten we wegen zoveel mogelijk in conform de richtlijnen. Wanneer niet aan de richtlijnen voldaan kan worden, passen we compenserende maatregelen toe. Bij Duurzaam Veilig hanteren we een systeem waarin functie, vorm, regelgeving en gebruik op elkaar zijn afgestemd, zoals aangegeven in onderstaand figuur:

De functie van de weg wordt vertaald naar een wegcategory. Met vormgeving wordt de weginrichting bedoeld. Uitgangspunt is dat de functie leidend is voor de inrichting en de inrichting leidend is voor het gebruik.

Risicogestuurde aanpak Provincie Noord-Holland

Als uitwerking van het SPV 2030 stelt de provincie een regionale uitvoeringsagenda op. Daarvoor maken zij eerst een regionale risicoanalyse. Vanuit Hollands Kroon zorgen we ervoor dat we goed aangehaakt zijn op dit proces. Zoals we het nu zien loopt dit gemeentelijke verkeersveiligheidsplan vooruit op de regionale uitwerking die vanuit de provincie opgesteld wordt. Op het moment dat er vanuit de provincie een uitvoeringsagenda wordt opgesteld sluit deze aan op het gemeentelijk verkeersveiligheidsplan.

Maatregelen Hollands Kroon

Om te bepalen waar we aan de slag gaan de komende jaren moeten we een goede afweging kunnen maken waar de risico's het grootst zijn, en waar we onze middelen het best in kunnen zetten. Dit doen we door:

1. Een systeem op te zetten waarin alle beschikbare data bij elkaar komt. Hiermee kunnen we inzichtelijk maken waar de grootste risico's zich voordoen
2. Jaarlijks maken we een analyse van onze wegen om te bepalen of de functie, de vormgeving en het gebruik in balans zijn. Waar dit niet zo is, moet een plan voor verbetering opgesteld worden.
3. We zoeken de samenhang met het Integraal Beheerplan. Door de samenhang goed op te zoeken komen we tot een gezamenlijke uitvoeringsagenda. De uitvoeringsagenda is beschikbaar bij het vaststellen van de programmabegroting voor het komende jaar, waarin ook het benodigde budget beschikbaar wordt gesteld.

Waar liggen de risico's in Hollands Kroon

Om de risico's in Hollands Kroon goed inzichtelijk te kunnen maken, wordt gebruik gemaakt van verschillende bronnen die data opleveren. We verwerken de cijfers van de ongevallenregistratie (2014 – 2018) en resultaten van metingen en tellingen. Daarnaast ontvangen we gegevens vanuit bewoners via allerlei (digitale) kanalen. Al deze gegevens brengen we vanuit het team Verkeer samen om in beeld

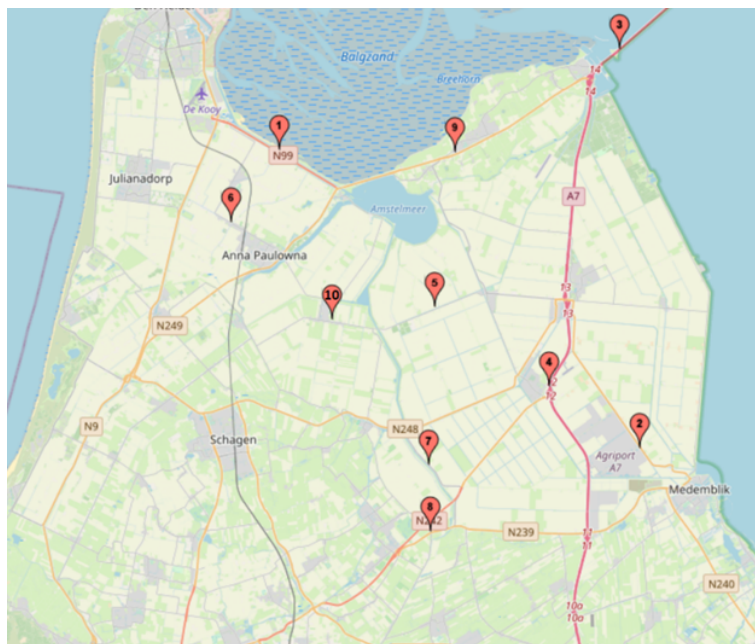
te brengen waar de grootste knelpunten in de verkeersveiligheid in onze gemeente zich bevinden. Vervolgens maken we een analyse om tot de juiste maatregelen te komen om deze knelpunten op te lossen.

Top 10 vanuit de ongevallenregistratie (2014 -2018)

	Knelpunt
1	N99 (tussen De Kooy & van Ewijksluis)
2	N240
3	A7 Afsluitdijk
4	A7 Middenmeer
5	Nieuwesluizerweg
6	Kruising Middenweg Molenvaart (Anna Paulowna)
7	Groetweg
8	Kruising Westfriesedijk, N239, Langereis
9	Molenakker (Hippolytushoef)
10	Noord Zijperweg (Wieringerwaard)

Bevoegd gezag:

Rijkswaterstaat
Provincie
Rijkswaterstaat
Rijkswaterstaat
Gemeente
Gemeente
Gemeente
Provincie/Gemeente
Gemeente
Gemeente

Top 10 vanuit Argu meeste reacties:

	Knelpunt	Bevoegd gezag
1	Situatie Hartweg- Valbrugweg ('t Veld/Winkel)	Gemeente
2	Kruising N248- Waarpolderhoofdweg (Kolhorn)	Provincie
3	Bocht Kerkweg-Molenweg (Wieringerwaard)	Gemeente
4	Kruising Middenweg-Molenvaart (Anna Paulowna)	Gemeente
5	Fietspad Oosterterpweg (Wieringerwerf/Kreileroord)	Gemeente
6	Verkeersremmers Hazelaarlaan, Dokter Hoogkamerlaan, Wilgenlaan (Middenmeer)	Gemeente
7	Verkeerssituatie Molenweg (Slootdorp)	Gemeente
8	Hoornseweg (Middenmeer)	Gemeente
9	Verkeerssituatie Westerlanderweg-Koningsweg (Westerland)	Gemeente
10	Kuilen Medemblikerweg N240 (Wieringerwerf)	Provincie

Samenhang met integraal beheerplan

Naast dit verkeersveiligheidsplan hebben we een integraal beheerplan. Deze twee zijn nauw met elkaar verbonden. Het is onze inzet om de uitvoeringsagenda van beide plannen op elkaar af te stemmen: waar beheer en onderhoud wordt uitgevoerd moet gekeken worden of er extra maatregelen nodig zijn qua verkeersveiligheid en andersom. Daarnaast heeft de afstemming tussen beide plannen effect op de prioritering van werkzaamheden. Wanneer een wegvak aan onderhoud toe is, moeten de noodzakelijke maatregelen voor verkeersveiligheid meegenomen worden, en andersom. Door werk met werk te maken dalen de kosten en neemt de overlast af.

Aanpassingen in Infra

Naar aanleiding van de meldingen en ongevallenregistratie wordt een analyse gemaakt welke aanpassingen nodig zijn aan de infrastructuur om de verkeersveiligheid te bevorderen. Deze worden verder uitgewerkt in projecten, waarbij een ontwerp en een kostenraming worden opgemaakt. Planning van de uitvoering is afhankelijk van afstemming met het integraal beheerplan en overige werkzaamheden die worden uitgevoerd. Op basis daarvan wordt een prioritering in de uitvoering gemaakt. Uit de tabellen blijkt dat er niet alleen op de gemeentelijke wegen knelpunten in de verkeersveiligheid zijn. In een aantal gevallen is Rijkswaterstaat en de provincie de wegbeheerders. In die gevallen zetten we vanuit de gemeente een actieve lobby in om deze knelpunten onder de aandacht te brengen, en gezamenlijk tot een aanpak op deze knelpunten te komen. Vanuit de SPV2030 is dit een opgave die we gezamenlijk moeten oppakken.

Campagnemaatregelen

Verbeteren van verkeersveiligheid kan niet alleen bereikt worden met aanpassingen in de infrastructuur. Een groot deel van de ongevallen wordt veroorzaakt door gedrag van de verkeersdeelnemers. Campagnes zijn erop gericht het bewustzijn bij verkeersdeelnemers te vergroten, en hen te wijzen op zaken die de verkeersveiligheid in gevaar brengen. Ook hierin wordt samenwerking met partners actief opgezocht.

Samenwerkingsverbanden

In samenwerking met Veilig Verkeer Nederland (VVN), de politie, het Rijk en Land- en Tuinbouw Organisatie Nederland (LTO) wordt ieder jaar een campagnecalender opgesteld. Hierin worden de uit te voeren campagnes in een tijdlijn gezet, met daarbij de uitvoerder van de campagne. Naast de tijdelijke campagnes die uitgevoerd worden zijn er ook initiatieven die permanent uitgevoerd kunnen worden. Bewoners kunnen bijvoorbeeld via VVN verkeersbordstickers aanvragen om op te plakken. Zo zijn er acties dat er 30 km stickers op vuilnisbakken worden geplakt, om weggebruikers extra te attenderen op de toegestane snelheid. Ook kunnen inwoners in overleg met de gemeente spandoeken ophangen op gemeentelijke grond met een eigen bedachten slogan of afbeelding, om zo het gedrag van weggebruikers te beïnvloeden.